

Buitenland

Mathieu Segers

Trump te voet

Een 'ontzaglijk werk van natuur en kunst', zo omschreef Goethe het Griekse amfitheater in de Siciliaanse badplaats Taormina in zijn boek *Italiaanse reis*. Door het hoofd van Donald Trump gingen waarschijnlijk andere gedachten toen hij afgelopen vrijdag zijn monsterlijke limo moest verlaten om zijn tripje naar de G7-fotosessie in het amfitheater te voet voort te zetten. The Beast, zoals de presidentiële limo in de VS liefkozend wordt genoemd, paste niet door de straatjes naar het theater in Taormina. In de voorbereiding was Trump stukgelopen op de burgemeester van Taormina. Die weigerde de weggetjes uit de vierde eeuw voor Christus te verbreden voor het bezoek van de Amerikaanse president en zijn armada aan gepantserde mega-SUV's.

Zo dwongen de Europese omstandigheden Trump tot een kleine maar venijnige oefening in bescheidenheid. Wat ook nog eens onomstotelijk duidelijk werd: het oude continent is niet zijn terrein. Trump zweert liever bij twee oer-Amerikaanse stelregels: Henry Fords

dictum dat 'geschiedenis flauwekul is', en de aloude en indringende waarschuwing voor 'European entanglements' in de Amerikaanse diplomatie.

Die tweede stelregel lijkt Trump ernstig bezig te houden. Bijvoorbeeld in zijn herhaaldelijke pogingen Europa te versimpelen tot een Duitse hegemonie. En Duitsland vervolgens uit te dagen. 'The Germans are bad, very bad', zei hij tegen de EU-leiders Juncker en Tusk in Brussel, voordat hij afreisde naar Sicilië. Het was Trumps zoveelste belediging van de Duitsers, die hij ook met een valutaoorlog dreigt.

Vervolgens had Trump de Montenegrijnse regeringsleider opzij moeten duwen om voor het oog van de camera de pikorde te bewaren. Opnieuw maakte Trump zo ostentatief duidelijk niet gediend te zijn van de Europese chaos van moderne vorstendommen, staatjes, presidentschappen, samenwerkingsverbanden, vaagheid en huichelarij: woorden en demonstraties in plaats van daden en Navo-contributies.

In tegenstelling tot haar echtgenoot paste de Siciliaanse setting Melania's rijpe vrouwelijkheid even goed als haar Dolce & Gabbana-outfits. Zij bespeelde haar cultuur, zoals dat kan in het land van *La grande bellezza* – zeker op het eiland waar de

paradoxen van de Europese *way of life* in geëxalteerde vorm gevierd kunnen worden, inclusief een zekere nostalgie, fatalisme en Amerikanisering. Donald gaf Melania zelfs een hand toen hij 's avonds weer naar dat amfitheater moest voor een concert van La Scala, en weer te voet moest.

Weinigen hebben de clash en spanning tussen de Amerikaanse en de Europese cultuur treffender beschreven dan George Steiner in het prachtige essay 'De idee Europa', dat in 2004 is uitgegeven door het

De Europese opdracht kan alleen op wandeltempo

onvolprezen Nexus Instituut. Een van de punten die Steiner daarin uitwerkt is dit: 'Europa is en wordt bewandeld.' Steiner legt uit: 'Europese mannen en vrouwen hebben hun kaarten

gelopen. Afstanden zijn in de regel op menselijke leest geschoeid, ze zijn overbrugbaar voor de voetreiziger, voor de bedevaartganger naar Compostella... Als geen ander deel van de wereld zijn de kusten, velden, bossen en heuvels van Europa gevormd door de menselijk historische tijd' (en niet zozeer door de geologische tijd).

De 'onmetelijke luchten' van

Amerika, Zuid-Afrika en Australië zijn in Europa onbekend. In Europa is de volgende kerktoren altijd dichtbij. Voor niet-Europeaanen doen de Europese landschappen daarom vaak 'gemanicurd' aan en kunnen de Europese 'gezichtseinders verstikkend zijn'. Dit brengt Steiner (te) kort samengevat tot de volgende vaststelling: het Europese denken en bewustzijn is doortrokken van 'de cadans en de sequentie van de voetganger'.

Daar horen ook allerlei historisch geladen namen bij, weergegeven op de bordjes van straten en pleinen waarover de Europeanen lopen – via die bordjes praten kunst, filosofie en wetenschap met massamoord en lijden (in de VS hebben die bordjes slechts nummers of heten ze naar esdoorns, dennen en eiken).

In de wereld van vandaag lijken wandelaars ouderwets en inefficiënt, net als hun paden en steegjes. Toch zal bewandelbaarheid voor Europa cruciaal blijven. Immers: de taaie poging om de ontelbare tegenstrijdigheden van de Europese realiteit met elkaar te verzoenen vormt de essentie van de Europese opdracht. En die is simpel noch ondubbelzinnig, maar complex en moeilijk, en vergt fijngevoeligheid. Zoiets kan alleen op het tempo van de wandelaar, omwille van de nuances en heroverwegingen die dat toelaat.

Premier Trudeau vindt olie belangrijker dan orka's

 Ottawa – Honderdduizenden mensen maken jaarlijks een boottocht voor de kust van de West-Canadese provincie British Columbia in de hoop een glimp op te vangen van de orka's die daar leven. De tachtig Southern Resident Killer Whales in de Salish Sea zijn heel bijzonder: niet alleen leven ze vlak bij en in harmonie met de stad Vancouver, ook zijn ze genetisch verschillend van andere orka's en hebben de dieren een bijzonder dieet en een eigen taal. Deze orka's worden nu met uitsterven bedreigd.

Eind 2016 gaf minister-president Justin Trudeau zijn goedkeuring voor het Trans Mountain Expansion Project: een uitbreiding van een bestaande oliepijpleiding. Zo kan meer olie getransporteerd worden vanuit de provincie Alberta naar de kust bij Vancouver. Protest klonk van vele kanten: van de oorspronkelijke bewoners van het gebied tot kiezers die vonden dat Trudeau zijn duurzaamheidsbeloften verloochende door de duizend kilometer lange pijplijn te laten aanleggen. En van milieubeschermers.

